

دیپلوم انجینیر کریم عطائی
از مطبوعات سوئیس

اردوی خوش به رضا در افغانستان، ضامن امنیت نیست! تثبیت احصاییه نفوس شرط اساسی پنداشته می شود

«یک قطعه از اردوی ملی با افراد خوش بزضا»

فون جامس وی دیویس (von James W. Davis) نویسنده این مضمون، پروفیسور برای روابط بین المللی و مدیر موسسه علوم سیاسی در یونیورسیتی سنت گلن سوئیس، نظرش را چنین ابراز می دارد:

قوای نظامی امریکا و اروپا که در افغانستان مستقر هستند، مواجه به این خطر می باشند که به حیث قوای اشغال کننده دشمن شناخته شوند. تعویض پی در پی این قوا از طرف پشکی های افغان (اصطلاح عام برای دوره مکلفیت عسکری) وسیله ممکن دیده می شود که امنیت مورد ضرورت را در کشور قایم نماید. برای این منظور تثبیت احصاییه نفوس شرط اساسی پنداشته می شود.

پنجسال بعد از اینکه امریکا و متحدینش طالبان را از قدرت بر انداختند، هنوز هم از استقرار یک حکومت مشروع و ملی در افغانستان که دارای اقوام متعدد و زبان های مختلف می باشد، بصورت مطمئن اثری نیست. این کشور سالهای دراز در کشمکش های مسلح و خوسنت بار، تا استخوان تصیف شده و در راه انکشاف و امنیت که هدف اصلی است، سوق نگردید. برای سبقت جستن در اتخاذ ستراتیژی و جلوگیری از حملات بهاری طالبان، رئیس جمهور بوش در ماه فروری، قوای نظامی امریکا را در افغانستان به تعداد ۳۵۰۰ نفر از دیاد بخشید. واشنگتن از اعضای ناتو تقاضا نمود، سعی بیشتر بخرچ دهند و آلمان ۶ بال طیارات اکتشافی توراود را به افغانستان ارسال داشته است.

اشغال بدون انتها

قصر سفید و دفتر رئیس حکومت آلمان در برلین ضرورت حضور بیشتر نظامی را از لحاظ تهدید طالبان تقویه شده، لازم می پندارند. این تهدید حقیقت است. در محلات دور دست پاکستان، در امتداد سرحد با افغانستان هزارها جوان پشتون به مدرسه (مکاتب قرآن) می روند و در آن جا با تفسیر خشنونت مذهبی در اسلام روبرو می گردند. بعد از دوره مکتب هدایت داده می شود تا به افغانستان باز گردند و به مقابل بیگانگان کافر برای آزادی کشورشان بجنگند.

پروپلم های افغانستان نه تنها از تقویه طالبان نشأت می کنند بلکه از تداوم ضعف پولیس و اردوی ملی نیز منشأ می گیرند. ستراتیژی که در رویا رویی نظامی با طالبان متمرکز باشد، تکرار غلطی های گذشته را دربر داشته و علاوه حضور ناتو را در افغانستان برای مدت غیر محدود ایجاب می کند. درین صورت حضور ناتو از طرف افغانها به مرور زمان کمتر به حیث تضمین کننده امنیت بلکه بیشتر به حیث قوای اشغالی بیگانه تلقی می گردد.

راه حل دوام دار بحران در افغانستان این است که یک اردوی قوی و بزرگ ملی ایجاد گردد تا از عهده تضمین امنیت یک جمعیت ۲۸/۵ میلیون نفوس با السنه متعدد و یک کشور با وسعت بزرگتر از فرانسه، بر آمده بتواند. برای رسیدن به این هدف باید افغانستان دوره مکلفیت عمومی عسکری را تجویز نماید.

بناروال کابل

اردوی ملی امروز متشکل از ۳۶ هزار مرد مسلح می باشد. هر ما ۳ هزار عسکر جدید استخدام می گردد؛ هدف رسیدن به یک قوای مسلح ۷۰ هزار نفری در ظرف تخمیناً یک سال میسر است. معاش ماهوار یک نفر عسکر در زمان تعلیم به ۲۵ و بعد از آن به ۷۰ دالر امریکائی بالغ میگردد و بمراتب بلند تر از اوسط معاش ماهانه درکشور است که به ۲۵ دالر می رسد. در حالیکه عسکر مسلکی خوش به رضا در یک کشور صنعتی پیشرفته مانند امریکا موافق حال می باشد، یک اردوی خوش به رضای ۷۰ هزار نفری برای افغانستان انتخاب درست نیست تا و ظایفی را اجرا کند که کشور با آن دست و پنجه نرم می کند.

توسعه تسلط حکومت مرکزی کابل در تمام کشور از هر منظور دیگر بیشتر رجحان دارد. این گفته که "حامد کرزی بیشتر بناموال کابل است نسبت به رئیس جمهور"، مبالغه است و ارتباط می گیرد به اینکه قوای پولیس و اردو بمقدار کافی در اختیار نیستند. در حال حاضر در افغانستان سر هر هزار نفر ۲ پولیس میرسد که این با مناطق ده نشین سویس برابر است. این تناسب بطور یقین برای تضمین امنیت در یک کشور که جنگسالاران رقیب و مافیای مواد مخدر در آن دست آزاد دارند، بسیار ناچیز است. نخست تقویه عاجل قوای پولیس با به اجرا گذاشتن دوره مکلفیت عمومی عسکری، در گرفتن امنیت برای مکاتب و زیربنای دولتی که برای یک حکومت فعال در سرتا سر کشور و ثبات جمعیت آن از ضروریات پنداشته می شود، کار بجا و مفید خواهد بود.

کنترول سرحدات

ثانیاً کوشش برای ایجاد یک حکومت موثر مرکزی، بدون سرحدات مطمئن به موفقیت نمی تواند بانجامد. ازین لحاظ وظیفه اولی اردوی ملی را باید کنترول جدی سرحدات کشور تشکیل دهد. از همه بیشتر اهمیت سرحد بطول بیش از ۲۰۰۰ کیلومتر با پاکستان است که از طریق آن همه روزه جنگ جویان طالب و القاعده که در تکنیک بغاوت و حمله به تاسیسات ملکی و نظامی رهنمائی شده اند، به افغانستان نفوذ می کنند. در حال حاضر در ولایات جنوبی و شرقی افغانستان ۲۵ هزار نفر اردوی امریکا و متحدین مستقر اند ولی از عهده کنترول سرحدات با پاکستان برآمده نمی توانند. لذا خارج از تصور است که با تعداد کمتر عساکر از اردوی ملی، چنین وظیفه مهم بهتر به سر رسانیده شده بتواند. نظر به وظایف دوگانه، امنیت سرحدات و غلبه بر طالبان و همپیمانان، یک اردوی ۷۰ هزارنفری خوش برضا بهیچ صورت کافی نیست.

پایان آوردن سن شمول در خدمت نظامی

سوم حکومت مرکزی باید بدیل (alternative) تلقین مذهبی را که مدرسه ها به جوانان بیکار تزریق می کنند، بیابد و عرضه کند. سن شمول در خدمت عسکری که فعلاً ۲۲ سال است باید پایان آورده شود. در بسیاری از کشورها، حد اقل سن شمول عسکری ۱۸ سال تعیین گردیده است. یک دوره ۲الی ۳ سال مکلفیت عسکری برای جوانان محارب که ۱۸ سال یا بیشتر داشته باشند، در ارتباط با مکاتب ابتدائی و یا مسلکی میتواند جمعیت یک کشور را که ۲/۳ نفوس آن بی سواد است و از لحاظ بیکاری به بنیاد گرائی می پیوندد، یاری رساند.

وسیله برای اتحاد

چهارم پروسه دولت سازی در افغانستان با بمیان آوردن موسسات مرتبط می گردد که جمعیت های زبان و اتنیک (قوم) مختلف را نظر به اهداف مشترک ملی به اتحاد سوق دهد. در سویس مکلفیت دوره عسکری دقیقاً این رول عمده را بازی می کند و اردو از طرف اکثریت چهار جمعیت لسانی و اتنیکی آن، یکی از اولین موسسات وحدت ملی پنداشته می شود. مکلفیت عسکری که بصورت منظم و دقیق ایجاد شده باشد میتواند افغانستان را کمک کند، جمعیت های مختلف زبانی و اتنیکی را متحد سازد و مشروعیت حکومت مرکزی را تقویه بخشد. برای یک سیستم ملی مکلفیت نظامی شرط اول یک احصاییه قابل اعتبار و ثبت تغییرات در حیات ملکی از قبیل تولدات، و فیات و غیره بسویه ملی، اجتناب ناپذیر است. سرشماری اخیر در افغانستان که ۲۵ سال از آن می گذرد، ناقص بود. سرشماری جدید که از طرف حکومت کرزی تجویز گردیده در آخر سال آینده تکمیل می گردد. اگر امریکائی ها و اروپائی ها با این نظر، جدی هستند که در دراز مدت وضع امنی را در افغانستان اصلاح نمایند و از یک موقعیتی جلو گیری کنند تا قوای خارجی بیشتر از آن درین کشور بماند که لازم است. آنگاه باید کوشان باشند تا سرشماری بصورت دقیق، قابل اعتبار و طبق پیشبینی انجام پذیرد و درضمن حکومت کرزی را تشویق کنند تا پلان ایجاد مکلفیت دوره عسکری ملی را روی دست گیرد. نظر به تجارب با سیستم های مکلفیت عسکری و عدم میل جامعه ملل در ارسال نظامیان بیشتر به افغانستان، متحدین اروپائی می توانند در اجرای این لزوم دید، بهتر پیشقدم باشند.

پایان